

ROL van de PETER

Als peter speelt u een unieke rol in de ontwikkeling van de stagiair. U helpt de beginnende scheidsrechters bij het zetten van hun eerste stappen in de wereld van de arbitrage en op deze wijze draagt u bij tot het tot de start van een carrière. En dat maakt deze ervaring uniek voor de stagiair. Iedere scheidsrechter kent immers zijn peter (of meter) nog, ook al is dat 20 jaar geleden (of meer). U toch ook?

I. Doelstellingen van het peterschap

Het peterschap heeft meerdere doelstellingen die niet alleen kaderen binnen de kerntaak van de scheidsrechter (het doen RESPECTEREN van de spelregels), maar die veel breder gaan en die een actieve bijdrage leveren aan de algemene vorming van de stagiair. Vorming in de zin van ONTWIKKELING van persoonlijke karaktereigenschappen, zoals het zich kunnen doorzetten, goed kunnen communiceren alsook het eigen maken van maatschappelijke WAARDEN zoals respect en gezag. U draagt hiermee op een constructieve wijze bij tot het voetbalspel.

De voornaamste doelstellingen van het peterschap zijn:

- De praktische vorming van de aspirant-scheidsrechter verder optimaliseren
- De nodige praktische en morele steun verlenen
- Kennis te laten maken met de manier van opvang en begeleiding in de arbitrage
- De aspirant-scheidsrechter introduceren en opvangen in het sociaal weefsel van de arbitrage – de vriendenkringen

II. Takenpakket van de peter

Het takenpakket van de peter bestaat uit de volgende zaken:

- De technische basisaspecten van de arbitrage bijschaven
- De stagiair bijstaan op administratief vlak voor en na de wedstrijd
- De stagiair bijstaan op relationeel vlak voor, tijdens en na de wedstrijd
- Morele steun verlenen – positief aanmoedigen

III. Pedagogisch aspect

Een peterschap is een leerproces waarbij u als peter tracht de stagiair de nodige basisaspecten van de arbitrage bij te brengen. Zoals bij elk leerproces zal dit de ene keer makkelijker gaan dan de andere, zal u als peter de ene keer makkelijker tot de nodige conclusies kunnen komen dan de andere keer en zal de stagiair de ene keer sneller dingen leren dan de andere keer.

Bij het uitvoeren van het peterschap moet er optimaal gebruik gemaakt worden van de volgende pedagogische principes:

- Motivatieprincipe

Het motivatieprincipe houdt in dat de leersituatie (de feedback) zo georganiseerd wordt dat de stagiair graag leert. Scheidsrechters hebben de facto een intrinsieke motivatie. Ze worden (een uitzondering niet te na gelaten) niet onder druk van externe factoren scheidsrechter. Dit is een enorm voordeel, hetwelk optimaal benut moet worden. Hoe kan dit principe nu toegepast worden?

VFV HANDLEIDING PETERSCHAP

- Aansluiten bij actualiteiten (bv. bepaalde spelfases vergelijken met spelfases die zich in eerste klasse hebben voorgedaan)
- De sterke punten van de stagiair benadrukken en hem aanzetten deze optimaal te gebruiken
- De stagiair zelf verantwoordelijkheid geven door hem niet alles voor te doen, maar vooral toezicht te houden en te helpen waar er vragen of problemen zijn
- Op een enthousiaste wijze feedback geven
- Op een aangename wijze feedback geven
- Actief luisteren en gedegen antwoord geven op de vragen van de stagiair
- Afleveren van een gedetailleerd en correct peterschapsverslag

- Aanschouwelijkheidsprincipe

Bij leerpunten voor de stagiair optimaal gebruik maken van de zintuigen van de stagiair – zo tastbaar mogelijk zijn. Dit kan door voorbeelden te geven van bepaalde spelfases, bepaalde zaken voor te doen (fluitsignaal, signalisatie, ...), gebruik te maken van beelden (via tablet / smartphone).

- Activiteitsprincipe

Het activiteitsprincipe houdt in dat de stagiair in het leerproces een zo actief mogelijke rol krijgt. Dit kan best door de stagiair te betrekken in het leerproces.

Hiervoor kunnen verschillende vragen gesteld worden:

- Wat vond je van je prestatie?
- Wat vond je goed en zou je zeker niet veranderen?
- Wat is er voor verbetering vatbaar?
- Hoe zou je dat kunnen verbeteren?
- ...

- Geleidelijkheidsprincipe

Zeker bij beginnende stagiairs is het belangrijk om in stapjes te werken. Het is een utopie om te denken dat de stagiair na drie peterschappen alle punten kan oppikken die u als peter kan zien tijdens de wedstrijd. Het kan in tegendeel demotiverend werken of overweldigend overkomen indien alle opmerkingen ineens worden meegedeeld. Daarom dient er optimaal gebruik gemaakt te worden van de pauzes¹ tussen de quarters enerzijds en anderzijds de nabespreking van elke wedstrijd, waar er niet meer dan drie verbeterpunten meegegeven mogen worden met de stagiair.

---

¹ Respecteer de maximale tijdsduur van deze pauzes

VFV HANDLEIDING PETERSCHAP

IV. Praktische tips

Volgende praktische tips of instructies worden meegegeven.

- Contact met de stagiair

Het is opportuun om gegevens uit te wisselen: nummer GSM, e-mailadres, wat ingeval de aanduiding niet kan opgevolgd worden, ...

De peter kan ook een rol spelen om de stagedoend scheidsrechter de weg naar de vriendenkring te wijzen. Hij kan als vaderfiguur optreden en proberen de drempelvrees bij de kandidaat weg te nemen.

- Dag van de wedstrijd

Kom tijdig toe. Het kan aangewezen zijn om samen op een afgesproken uur op de accommodatie van de club toe te komen. De stagiair voert volgende opdrachten uit: keuring van het speelveld; invullen en nazicht van het wedstrijdblad; nazicht van de identiteitskaarten; nazicht van de schoenen. De peter bekijkt alles vanop de tweede lijn en komt pas tussen bij (eventuele) tekortkomingen.

- Tijdens de wedstrijd

De peter moet vooral aandacht hebben voor volgende aspecten:

- houding / voorbereiding van de wedstrijd
- signalisatie / fluitsignaal
- plaatsing / verplaatsing
- toepassing van de spelregels
- gezag

U noteert deze zaken die u opvallen aan de prestatie van aspirant-scheidsrechter en die hem in staat zullen stellen om zijn prestaties als scheidsrechter te verbeteren. Noteer dus zeker de punten die voor verbetering vatbaar zijn, maar ook de positieve punten van de prestatie. Houd ook zeker het wedstrijdverloop bij (doelpunten, eventuele waarschuwingen en uitsluitingen). Het wordt aanbevolen om de rustpauze tijdens de quarters optimaal te benutten en in een kort onderhoud met de aspirant-scheidsrechter hem/haar te vragen aan 1 specifiek aandachtspunt te werken gedurende de volgende quarter.

Gedurende de rustpauze begeeft u zich in elk geval naar de kleedkamer om eventuele vragen van de aspirant-scheidsrechter te beantwoorden.

- Na de wedstrijd

De peter zorgt ervoor dat hij zich strategisch opstelt wanneer de stagiair het speelveld verlaat. Het is de bedoeling in de gaten te houden wat er gebeurt .

De stagiair vult het wedstrijdblad aan; de peter stuurt bij waar nodig.

Geef de aspirant-scheidsrechter de tijd om zich te wassen en om te kleden en neem daarna de nodige tijd voor het geven van de feedback. Vraag de aspirant-scheidsrechter steeds om zelf een korte analyse van zijn prestatie te maken, vooraleer u aan uw feedback begint. Richt u bij deze feedback steeds op zowel de positieve zaken als de zaken die te verbeteren zijn.

Eindig de feedback met 3 (en niet meer dan 3) punten die de aspirant-scheidsrechter moet trachten te verbeteren naar de volgende wedstrijd toe.

VFV HANDLEIDING PETERSCHAP

V. Aandachtspunten tijdens de observatie

Als hulp kan volgende informatie handig zijn:

Thema	Observatiepunt
Houding	<ul style="list-style-type: none"> - persoonlijkheid - kledij - motivatie - inzet - gedrag na de wedstrijd
Vorbereiding wedstrijd	<ul style="list-style-type: none"> - tijdig op wedstrijd - nazicht terrein - nazicht identiteitskaarten/uitrusting - richtlijnen aan afgevaardigden - wedstrijdblad
Signalisatie	<ul style="list-style-type: none"> - steeds juiste richting - dynamisch
Fluitsignaal	<ul style="list-style-type: none"> - krachtig genoeg - durft overtredingen fluiten - gevarieerd

Thema	Observatiepunt
Plaatsing	<ul style="list-style-type: none"> - bij aftrap - bij doelschop - uittrap - hoekschop - inworp - bij vrijschop - bij strafschoop
Verplaatsing	<ul style="list-style-type: none"> - beweeglijkheid (looplijnen) - voldoende zijwaarts - voldoende achterwaarts
Toepassing spelregels	<ul style="list-style-type: none"> - bal in en uit - doelschop - hoekschop - indirecte en directe vrije schoppen

VFV HANDLEIDING PETERSCHAP

	- buitenspel
Gezag	- gebruik verbale opmerking - gebruik gele/rode kaart
Allerlei	- optreden bij - gekwetste speler (verzorging) - vervanging - feiten in de neutrale zone

VI. HET PETERSCHAPSVERSLAG

Het peterschapsverslag is opgebouwd uit verschillende delen:

- Gegevens met betrekking tot de stagiair, peter en de wedstrijd
- Globale evaluatie van de prestatie van de stagiair
- Gedetailleerde evaluatie van de prestatie van de stagiair
- Vermelding van speciale situaties, gebeurtenissen, ...

Gegevens met betrekking tot de stagiair, peter en de wedstrijd

In dit gedeelte dient u de gegevens met betrekking tot de wedstrijd in te vullen, de naam van de scheidsrechter en uw naam. Daarnaast kan u hier aangeven over het hoeveelste peterschap het gaat voor deze scheidsrechter.

Globale evaluatie van de prestatie van de stagiair

Dit gedeelte is in 3 onderdelen verdeeld:

1) Voornaamste aandachtspunten voor de volgende wedstrijd

Hier dienen de drie (en maximaal drie) voornaamste aandachtspunten mee te geven waar de stagiair gedurende de volgende wedstrijd aan dient te werken. Er kunnen veel meer aandachtspunten zijn voor de scheidsrechter (bij de gedetailleerde evaluatie van de prestaties van de stagiair kan u deze ook aangeven), maar de stagiair dient zich op een aantal zaken te kunnen focussen. Als peter dient u dus deze drie punten te selecteren waar de stagiair prioritair aan moet werken.

2) Aandachtspunten van de vorige wedstrijd

Het leertraject van de stagiair is belangrijk. In dit onderdeel wordt gevraagd om specifiek aan te duiden of de stagiair in staat is de nodige raadgevingen van de vorige peterschappen te assimileren. Als peter dient u hier aan te kruisen welke beoordeling het meeste past bij de aspirant-scheidsrechter.

VFV HANDLEIDING PETERSCHAP

3) Mogelijkheden van de stagiair

Als laatste onderdeel in dit gedeelte wordt u gevraagd om aan te geven of de stagiair in staat zou zijn om volledig zelfstandig een wedstrijd te leiden (inclusief de administratie, de contacten met clubs en officiële voor en na de wedstrijd). Uiteraard dient niet alles perfect te zijn. Het gaat erom dat u als peter vertrouwen hebt dat de stagiair een aanduiding tot een goed einde zou kunnen brengen. Als peter dient u hieraan te kruisen welke beoordeling het meeste past bij de stagiair.

Gedetailleerde evaluatie van de prestatie van de stagiair

Ook dit gedeelte is in 3 onderdelen verdeeld:

1) Voor de wedstrijd

Hier is het de bedoeling een evaluatie te maken van de capaciteiten van de aspirantscheidsrechter om de nodige stappen in de voorbereiding van de wedstrijd te zetten. Allereerst dient u als peter vier vragen met 'ja' of 'nee' te beantwoorden en dat aan te vullen (daar waar nuttig en nodig) met positieve commentaren en tips om te verbeteren naar de volgende wedstrijden toe.

2) Tijdens de wedstrijd

Hier is het de bedoeling een evaluatie te maken van de capaciteiten van de aspirantscheidsrechter om wedstrijd technisch te leiden. Hierbij wordt er gevraagd een evaluatie te maken op 4 verschillende domeinen, waarbij steeds een aantal 'ja'/'nee' vragen gesteld worden en u daarna uw commentaren. De 4 verschillende domeinen zijn:

- Toepassing van de spelregels
- Gezag
- Fysiek, plaatsing en verplaatsing
- Signalisatie en fluitsignalen

3) Na de wedstrijd

Hier is het de bedoeling een evaluatie te maken van de capaciteiten van de stagiair om de wedstrijd administratief en relationeel correct af te sluiten. Allereerst dient u als peter drie vragen met 'ja' of 'nee' te beantwoorden en dat aan te vullen (daar waar nuttig en nodig) met positieve commentaren en tips om te verbeteren naar de volgende wedstrijden toe.

Vermelding van speciale situaties, gebeurtenissen, ...

In dit gedeelte kan u alle verdere informatie met betrekking tot speciale situaties en bepaalde gebeurtenissen kwijt.

VFV HANDLEIDING PETERSCHAP

Na de wedstrijd vult de peter het peterschapsverslag in (naar model van het V.F.V.) het welk ten laatste dinsdagavond verstuurd wordt naar:

- De aspirant-scheidsrechter
- De voorzitter van de vriendenkring.

De voorzitter van de vriendenkring plaatst het verslag in de map met verslagen op DROPBOX.

De volgende personen hebben toegang tot deze map en kunnen bijgevolg de verslagen raadplegen:

- De voorzitter van de vriendenkring
- De verantwoordelijke opleider van de vriendenkring
- Het BAA

Het verslag dient als volgt benoemd te worden:

ACHTERNAAM (aspirant-scheidsrechter)-DATUM-ACHTERNAAM (peter)